

REFLEKSIONER HØSTINDSAMLING 2020

Fire medarbejdere i Folkekirken Nødhjælp og samarbejdspartnere i Afrika deler her deres tanker om "Giv os i dag vort daglige brød"-bønnen fra Fadervor i lyset af den aktuelle COVID-19-situation.

Pater Silver Opio, leder af Den katolske Kirkes udviklingsarbejde i Soroti, Uganda

"Giv os i dag vort daglige brød" er en bøn – en anmodning – til en far. Enhver god far sørger for sine børns behov. Og en sand far har øje for, hvad barnet mangler. Sådan forholder det sig også med hensigten med denne bøn: den er en anmodning i tiltro til Gud, vores far, som vores forsørger.

Med andre ord: giv os lykke, gør os glade! Et mæt barn er også et glad barn. En far gør sin datter glad ved at give hende mad, der er god og nærende. Vi beder derfor om, at Gud gør os glade eller i det mindste giver os det, der gør os glade.

Den er også en bøn, der handler om de grundlæggende behov. Den er en bøn om trøst – at Gud må sørge for os eller hjælpe os med selv at sørge for, hvad der end er nødvendigt for vores velbefindende. Bønnen omhandler derfor det helt basale som husly, vand, godt helbred, tøj osv. Den er en anerkendelse af, at alt, hvad vi har brug for, i sidste ende kommer fra Faderen.

Bønnen er en anerkendelse af, at Gud evigt og dagligt er til stede for os og vores behov. Det er et nærvær, som vi har tiltro til, så vi trygt kan komme med denne bøn.

I alle situationer (udover behovet for mad og andre fornødenheder) er Gud derfor til stede for sine skabninger. Selv i denne tid præget af COVID-19 er Gud opmærksom på vores behov – og er nærværende.

For dem, der hjælper og opfylder menneskers basale behov, er "Giv os i dag..." også en påmindelse om, at det er igennem dem, at Gud svarer på sit folks bøn.

Det er derfor et ansvar, man skal tage på sig ædelt og ydmygt. Den er også en opfordring til at være ærlig, retskaffen og rettidig. En humanitær organisation eller en forælder skal huske på, at for mennesker i nød er deres handlinger svar på en bøn til Gud. Gud benytter sig så at sige af deres hænder og hjerter til at imødekomme sit folks bønner.

Bønnen "Giv os i dag vort daglige brød" er om os og ikke kun om mig – i denne bøn er vi allesammen forenet. Derfor beder vi for vores behov – det daglige brød til hele menneskeheden.

Susan Amot – Head of Finance, Folkekirken Nødhjælp, Uganda

"Giv os i dag vores daglige brød" handler om at anerkende Guds suverænitæt, at han er vores forsøger og den, der opretholder os. Vi kan stole på hans forsørgelse både fysisk og åndeligt. Når jeg beder denne bøn, så

tænker jeg på livet, som Jesus siger i Joh 6:48: "Jeg er livets brød". Og i 6:35 siger han: "Den, der kommer til mig, skal aldrig sulte, og den, der tror på mig, skal aldrig tørste. Det får mig til at tænke på det evige liv i Jesus Kristus og sammenligne det med Joh 14:6, hvor han siger, at han er "vejen og sandheden og livet". Jeg tænker også på åndelig føde – om at gøre Guds vilje og hjælpe med at fuldføre hans værk, som i Joh 4:32-34. Når vi tager del i Kristi legeme i nadveren, så forsones vi med ham, får næring, beskyttelse og godt helbred.

Brødet er at forstå som liv – både fysisk og åndeligt. I dagens Uganda har regeringen og kirkerne uddelt fødevarer i byer og landsbyer. NGO'er og andre har gjort det samme i flygtningelejre, fordi mad er nødvendig for at opretholde livet. På det åndelige plan har kirker og andre religiøse samfund forsørget folk med både Guds ord og fysisk brød. De fleste har erkendt Guds suverænitæt og er vendt tilbage til ham i denne vanskelige tid. Folk har lært at tiltro Gud det næste måltid.

At være kristen i denne COVID-19-tid betyder at vise medlidenhed og have kærlighed til næsten. I vores menighed har vi haft mulighed for at bidrage med penge og købe mad og andre basale fornødenheder til at uddeling til de mest udsatte blandt os. Vi har også opmuntret til faste og bøn for de mennesker, der allerede er berørt af COVID-19, for sundhedspersonalet, arbejdsstyrken og landet i sin helhed. Menigheden har været i stand til at stille sig i murbruddet (Ez 22:30) og gå i forbøn for landenes kamp mod COVID-19-relaterede dødsfald og spredningen af smitten.

I den kirke jeg kommer i, forstår vi, at brød er næring - både fysisk og åndeligt. Det er liv, det giver energi, og uden brød er der ikke noget liv. Vores far er den højeste, som giver brødet og sørger for alt.

Gladys Nairuba - Uganda

Når jeg beder Fadervor, så er "vor Far" en afspejling af, at Gud i himlen er vores fader, som ved, hvordan man gør sine børn godt på en måde, som langt overgår det, som en far kan forestille sig.

For det første: at jeg overhovedet kan bede om brød fra Gud er for mig en vished om, at det vil blive mig givet. At kunne bede "Giv os i dag ..." er en kilde til håb og giver en form for tryghed. Jeg husker som barn, at det at have mad på bordet var en besvaret bøn. Og når jeg hver dag vågner og går på arbejde, beder jeg stadig om, at Gud vil lade det ske, for jeg ved, at hårdt arbejde alene ikke er nogen garanti for dagligt brød, når vi lever i en uretfærdig verden eller en verden fuld af usikkerhed, hvor alt det, vi har troet på bliver sat på prøve. I dette tilfælde tænker jeg på Ordsp 13:23.

For mange af de mennesker, der er afhængige af en dagsløn for at have til det næste måltid, og hvor de sociale sikkerhedsforanstaltninger og -rettigheder ikke overholdes, er brødet først og fremmest at forstå som mad. Mindre end en uge inde i corona-nedlukningen af landet sultede folk allerede.

Vi har set mennesker, der ikke har mulighed for at arbejde hjemmefra som os, være afhængige af statens understøttelse og medmennesker, der er gode samaritanere, for overhovedet at kunne have et måltid om dagen. Det er det, som mange af de mest berørte er fokuserede på: bare ét måltid om dagen. For de mennesker, som især bor i byområderne, hvor nedlukningen har ramt hårdest, er sundhed, uddannelse og rent vand hurtigt blevet luksusvarer.

Når vi er vidne til, at stater og regeringer, de verdslige magthavere som vi har tiltro til skal give os sikkerhed; når vi er vidne til, at de smuldrer under pandemien, at grænser lukker, og at mennesker skal blive inden døre, så forstærkes jeg i troen på Guds suverænitæt og hans evne til at genrejse sine børn på alle måder: fysisk, økonomisk, helbredsmæssigt og socialt.

For det andet: at kunne bede "Giv os i dag..." gør os opmærksomme på, at vi beder om "vores daglige brød", det er vores og ikke mit. Det er et klart tegn på, at Gud ønsker, at vi skal passe på vores næste. Og for dem, der er velsignede med meget, er velsignelsen ikke forbeholdt dem selv, men derimod en mulighed for at være Guds hænder og fødder, at være sin brors vogter – for i sidste ende har vi alle samme far.

Siden årets begyndelse er det i min lokale kirke gennem en åbenbaring blevet os pålagt at bede for frelse, sundhed og økonomi. Mens menigheden har bedt for de tre ting, er det blevet tydeligt, at der blandt os var nogle, der allerede sultede, fordi de ikke havde mulighed for at arbejde. Kirken iværksatte en månedlig støtte med mad til de af menigheden, der havde behov for det.

Fordi brød også er Guds ord, så har aktiviteterne i kirken været afholdt online uden afbrydelse, ligesom menigheden er blevet opfordret til at tage del i nadveren. Kirken tror, at den er Kristi hænder og fødder, og at Gud ikke behøver komme til jorden for at brødføde de sultne. Sådan gælder det også for Ugandas Interreligiøse Råd, en af Folkekirkens Nødhjælps partnere, som har uddelt hjælpepakker med mad, f.eks. med mælk, æg, majsmelet og ris til mennesker i nød. Regeringen har endda henvendt sig til rådet med spørgsmålet, hvordan det var muligt, for regeringens donationer bestod stort set kun af majsmelet og bønner.

Kirken i Uganda har haft mulighed for at hjælpe landet over.

Silethemba Mathe - Zimbabwe

I Zimbabwe befinder vi os i øjeblikket midt i en politisk og socio-økonomisk krise. Staten er kollapsede og har mistet evnen til at sørge for befolkningen. Det er naturligvis blevet forværret af corona. Folk står over for et barsk valg mellem at dø af sult eller af COVID-19. Så når jeg beder "Giv os i dag vort daglige brød", er det for mig en bøn til Gud om, at han vil sørge for alt det nødvendige, der dagligt er brug for – herunder hans ord, fordi han også minder mig om, at jeg ikke kan leve af brød alene. I min lokale kirke forstår vi brød som forsørgelse og opretholdelse.

For flertallet af zimbabwerne betyder brødet mad, vand, husly, sundhed, frihed, levebrød og menneskerettigheder. Det vil sige alle de basale fornødenheder for at kunne leve. Desværre har mennesker mistet levebrød og deres rettigheder er blevet overtrådt på grund af COVID-19. Situationen var allerede alvorlig før nedlukningen af landet, men den er kun blevet værre. Vi har flere mennesker, der dør af vandbårne sygdomme som tyfus og dysenteri end af COVID-19, fordi lokale myndigheder ikke kan sørge for rent vand. Vi har også flere, der sulter på grund af tørke og tab af levebrød end af COVID-19. Det er kun blevet værre med COVID-19 og nedlukningen af landet.

Det anslås, at 7 millioner zimbabwere har behov for fødevarerhjælp.

Det er en af de største prøvelser af min tro i hele mit liv. I denne tid er bønnen "Giv os i dag vort daglige brød..." også en bøn for åndeligt helbred, hvor man virkelig ønsker at tro på, at "ved hans sår blev vi helbredt" (Es 53:5). Fordi brød symboliserer selve tilstanden af det fysiske og mentale velvære, så betyder det, at man som kristen med denne bøn i COVID-19-tider tiltror Gud godt helbred og helbredelse. Zimbabwe har ikke tilstrækkelige testfaciliteter, og sundhedssystemet er kollapsede. I øjeblikket er der en landsdækkende strejke af sundhedspersonalet på offentlige hospitaler.

"Giv os i dag vort daglige brød..." er derfor også en bøn om beskyttelse og godt helbred.

Oversættelse: Birthe Juel Christensen og Signe Krarup-Leth, Folkekirkens Nødhjælp